

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 1 – ĐỀ SỐ 10**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 8****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I: Đọc hiểu (4 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi:

"Sóng trong đời sóng cần có một tấm lòng,

Để làm gì em biết không?

Để gió cuốn đi, để gió cuốn đi... "

(Trích bài hát “Để gió cuốn đi” – Trịnh Công Sơn)

Câu 1 (1 điểm). Đoạn trích trên được viết theo thể thơ nào?

Câu 2 (1 điểm). Hình ảnh “tấm lòng” trong đoạn trích có ý nghĩa gì?

Câu 3 (1 điểm). Theo em, vì sao tác giả nói "tấm lòng" để gió cuốn đi?

Câu 4 (1 điểm). Từ đoạn trích, em rút ra thông điệp gì về cách sống?

Phần II: Tập làm văn (6 điểm)

Câu 1 (2 điểm). Viết đoạn văn khoảng 8-10 câu nêu cảm nhận của em về ý nghĩa của "tấm lòng" trong đoạn trích trên.

Câu 2 (4 điểm). Em hãy viết một bài văn nghị luận xã hội trình bày suy nghĩ của em về vai trò của lòng nhân ái trong cuộc sống.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. PHẦN ĐỌC HIỀU (4.0 điểm)

Câu 1.

Đoạn trích trên được viết theo thể thơ nào?

Phương pháp:

Xác định đặc điểm hình thức của đoạn trích: không có vần luật chặt chẽ, số câu, số chữ linh hoạt, không ràng buộc theo khuôn mẫu cố định.

Lời giải chi tiết:

Đoạn trích được viết theo thể thơ tự do

Câu 2.

Hình ảnh “tâm lòng” trong đoạn trích có ý nghĩa gì?

Phương pháp:

Xem xét nghĩa ẩn dụ của từ “tâm lòng” trong bối cảnh của đoạn trích. Đây là hình ảnh gợi mở về tinh thần và tình cảm tốt đẹp của con người.

Lời giải chi tiết:

Hình ảnh “tâm lòng” tượng trưng cho tình cảm, sự yêu thương, lòng nhân ái, sự bao dung của con người. Đây là những giá trị tinh thần cao đẹp mà con người nên có trong cuộc sống

Câu 3.

Theo em, vì sao tác giả nói "tâm lòng" để gió cuốn đi?

Phương pháp:

Phân tích hình ảnh ẩn dụ “gió cuốn đi” trong bối cảnh bài hát, liên kết với ý tưởng cho đi mà không mong nhận lại.

Lời giải chi tiết:

Tác giả nói "tâm lòng" để gió cuốn đi với ý nghĩa rằng tình yêu thương, lòng nhân ái không cần phải khoe khoang hay giữ lại cho riêng mình, mà nên lan tỏa tự nhiên trong cuộc sống. Khi tình yêu thương được cho đi, nó sẽ tạo nên những giá trị tốt đẹp và vươn xa.

Câu 4.

Từ đoạn trích, em rút ra thông điệp gì về cách sống?

Phương pháp:

Dựa vào nội dung của đoạn trích và thông điệp truyền tải: sống cần có “tâm lòng” để lan tỏa yêu thương.

Lời giải chi tiết:

Thông điệp từ đoạn trích: Mỗi người nên sống có lòng nhân ái, yêu thương và biết chia sẻ với người khác. Khi cho đi, những giá trị ấy sẽ được nhân lên, giúp cuộc sống trở nên tốt đẹp hơn

PHẦN VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1.

Viết đoạn văn khoảng 8-10 câu nêu cảm nhận của em về ý nghĩa của "tâm lòng" trong đoạn trích trên.

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn văn, nêu cảm nhận về ý nghĩa của “tâm lòng”

Lời giải chi tiết:

1. Mở đoạn:

- Nêu khái quát ý nghĩa của "tâm lòng" trong đoạn trích.

2. Thân đoạn:

- Hình ảnh “tâm lòng” gợi ra sự yêu thương, sẵn sàng giúp đỡ người khác.
- Việc để “gió cuốn đi” thể hiện triết lý sống đẹp: cho đi mà không mong nhận lại, để lòng nhân ái lan tỏa tự nhiên.
- Tâm lòng ở đây cũng là cách sống giản dị, không vụ lợi, sẵn sàng sẻ chia, giúp cuộc sống ý nghĩa hơn.

3. Kết đoạn:

- Khẳng định ý nghĩa sâu sắc của việc sống với tấm lòng nhân ái và yêu thương.

Câu 2.

Em hãy viết một bài văn nghị luận xã hội trình bày suy nghĩ của em về vai trò của lòng nhân ái trong cuộc sống.

Phương pháp:

Xác định vấn đề, liên hệ thực tế để trả lời

Lời giải chi tiết:

1. Mở bài:

- Giới thiệu khái quát về lòng nhân ái: Lòng nhân ái là tình thương yêu và sự sẵn sàng giúp đỡ người khác mà không đòi hỏi sự đền đáp.
- Nêu vấn đề: Lòng nhân ái có vai trò quan trọng trong việc xây dựng một xã hội tốt đẹp và phát triển bền vững.

2. Thân bài:

a. Giải thích khái niệm lòng nhân ái:

- Lòng nhân ái là tình cảm yêu thương, đồng cảm, sẵn sàng sẻ chia với người khác, đặc biệt là những người gặp khó khăn.

b. Vai trò của lòng nhân ái trong cuộc sống:

- Giúp con người gần gũi, yêu thương nhau hơn:

- + Lòng nhân ái tạo nên sự đoàn kết, gắn bó giữa con người, làm cho xã hội trở nên hài hòa, ấm áp.

- + Khi mọi người biết quan tâm và giúp đỡ lẫn nhau, cuộc sống sẽ tốt đẹp và tràn đầy niềm vui.

- Thúc đẩy sự phát triển của cá nhân và cộng đồng:

- + Người có lòng nhân ái luôn cảm thấy hạnh phúc, thanh thản vì đã giúp đỡ được người khác.
- + Cộng đồng có lòng nhân ái sẽ phát triển bền vững hơn, ít xảy ra các tệ nạn, xung đột.

- Giúp vượt qua khó khăn, hoạn nạn:

+ Trong cuộc sống, không ai tránh khỏi khó khăn, hoạn nạn. Lòng nhân ái giúp ta cảm nhận được sự giúp đỡ, chia sẻ từ cộng đồng, giúp ta có thêm sức mạnh để vượt qua.

c. Dẫn chứng thực tế:

- Nêu một vài ví dụ về lòng nhân ái trong cuộc sống, như những người quyên góp giúp đỡ đồng bào bị thiên tai, trẻ em mồ côi được nuôi dưỡng và chăm sóc...

d. Phê phán lối sống vô cảm, ích kỷ:

- Những người sống chỉ biết đến bản thân, vô cảm trước nỗi đau của người khác sẽ làm xã hội trở nên lạnh lùng, thiếu đi tình người.

3. Kết bài:

- Khẳng định lại vai trò quan trọng của lòng nhân ái trong cuộc sống.

- Mỗi người cần sống với lòng yêu thương, nhân ái để xây dựng xã hội tốt đẹp hơn.